

Izveštaj sa javne rasprave o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima

Ministarstvo ekonomije je 23. juna 2017. godine dalo na javnu raspravu Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima, čiji tekst je objavljen na sajtu Ministarstva ekonomije i portalu e-uprave. Takođe, shodno propisanim obavezama, javni poziv za učešće u javnoj raspravi objavljen je u jednom štampanom mediju koji izlazi na teritoriji Crne Gore - dnevnom listu Pobjeda.

Svi zainteresovani subjekti pozvani su da se uključe u javnu raspravu i da tokom trajanja iste daju svoje komentare, primjedbe i sugestije na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima, u pisanoj ili elektronskoj formi.

Ministarstvo ekonomije je, shodno javnom pozivu, pružilo mogućnost održavanja zasebnih sastanaka sa svim zainteresovanim subjektima, na kojima su isti bili u prilici da iznesu svoje stavove o Nacrtu zakona.

Javna rasprava je trajala 40 dana od dana objavljivanja javnog poziva, odnosno do 02.08.2017. godine.

Tokom trajanja javne rasprave održana su dva sastanka predstavnika Ministarstva ekonomije sa zainteresovanim stranama i to sa Javnim preduzećem za upravljanje morskim dobrom Crne Gore i sa Organizacijom za zaštitu prava filmskih producenata u Crnoj Gori A-PRAVA MONTENEGRO.

Predstavnici Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, na sastanku koji je održan dana 10.07.2017. godine, iznijeli su svoj stav o članu 168 stav 5 Zakona o autorskom i srodnim pravima, problemima koje ovo javno preduzeće ima u vezi sa primjenom istog, kao i presudom Apelacionog suda Crne Gore kojom je, u suštini, utvrđeno da je Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore kao držalac morskog dobra solidarno odgovorno za obaveze korisnika – organizatora muzičkog festivala održanog na jednoj od plaža kojom kao javno preduzeće upravlja. Predstavnici ovog javnog preduzeća su istakli da predmetno zakonsko rješenje treba izmijeniti, a na sastanku je dogovoreno da će predlog za izmjenu biti dostavljen pisanim putem, što je u toku trajanja javne rasprave i urađeno.

Predstavnicu Organizacije za zaštitu prava filmskih producenata u Crnoj Gori A-PRAVA MONTENEGRO, na sastanku koji je održan 28.07.2017. godine, ukazala je na pojedine odredbe Nacrta zakona koje će, po mišljenju ove Organizacije, otežati poslovanje organizacija za kolektivno ostvarivanje prava. (Ova organizacija je prije održavanja sastanka Ministarstvu ekonomije dostavila pisane komentare na Nacrt zakona). Takođe, ukazala je na probleme sa kojima se organizacije za kolektivno ostvarivanje prava susrijeću u praksi. Predstavnici Ministarstva ekonomije tom prilikom su dali pojašnjenje predmetnih odredbi i ukazali da se odredbe Nacrta zakona koje predstavljaju transponovanje odredbi direktive 2014/26/EU ne mogu mijenjati na način kojim bi se odstupilo od usklađenosti sa predmetnom direktivom, s obzirom na obavezu transponovanja direktive u nacionalno zakonodavstvo, ali da će primjedbe na ostale odredbe Nacrta zakona biti detaljno razmotrene, i u slučaju osnovanosti istih, izmijenjene. Pojedinačan osvrt na komentare dat je u tabelarnom dijelu izvještaja.

ODGOVORI NA PRIMJEDBE, SUGESTIJE I KOMENTARE SA JAVNE RASPRAVE O NACRTU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O AUTORSKOM I SRODNIM PRAVIMA:

Komentar i/ili sugestija	Odgovor:
<p>1. Organizacija za zaštitu prava filmskih producenata u Crnoj Gori</p>	<p>A-PRAVA MONTENEGRO</p>
<p>1.1. Član 11 Nacrta zakona kojim se mijenja član 149 stav 1 tačka 3 Zakona o autorskom i srodnim pravima “Značajno veliki dio” je nedefinisan i smatramo da može stvarati poteškoće u postupku osnivanja novih kolektivnih organizacija u Crnoj Gori, što nije u interesu nosilaca prava, domaćih i stranih, kao ni države Crne Gore koja bi trebala da ih štiti, a ne da otežava postupke već dovoljno kompleksne, tako da ne razumijemo neophodnost ove izmjene. Svakako su slučaju rada i postojanja naše organizacije zbog člana 148a Zakona o autorskom i srodnim pravima (Sl.List CG 37/11, 53/16), i “obaveznog kolektivnog ostvarivanja prava iz člana 155 istog Zakona, kao i stava 2) uvodnog dijela Direktive 2014/26/EU, ova izmjena ne igra bitnu ulogu ali iz gore navedenih razloga mislimo da ne mora biti dio novog Zakona.</p>	<p>Primjedba je prihvaćena. Postojeća odredba člana 149 stav 1 tačka 3 Zakona o autorskom i srodnim pravima ostaće neizmijenjena.</p>
<p>1.2. Član 11 Nacrta zakona kojim se mijenja član 149 stav 1 tačka 4 Zakona o autorskom i srodnim pravima Organizacija ima imenovanog direktora koji zbog upravljačke prirode posla ne mora biti ekonomista niti pravnik. Smatramo da stručna služba mora biti ta koja posjeduje stručni kadar, te bi ova izmjena trebala na stručnu službu da se odnosi, a ne na organ upravljanja. Nigdje u Direktivi ne piše da direktor mora biti pravne ili ekonomske struke, a imajući u vidu da mi u organizaciji imamo i Upravni odbor kao organ upravljanja, nema smisla ni da među nosiocima prava koje skupština izabere postoji ovaj uslov takođe. Stoga još jednom, smatramo da izmjena treba da se odnosi na stručnu službu.</p>	<p>Primjedba je prihvaćena. Preformulisana je izmjena odredbe člana 149 stav 1 tačka 4 Zakona o autorskom i srodnim pravima na način što je brisano da kao uslov za obavljanje djelatnosti pravno lice - organizacija mora imati najmanje po jednog pravника i ekonomistu u organima upravljanja, a dodato je da kao uslov za obavljanje djelatnosti organizacija mora imati zaposlenog, pored pravника, i namanje jednog ekonomistu.</p>
<p>1.3. Član 11 Nacrta zakona kojim je predviđeno dodavanje novog stava (2) u članu 149 Ova izmjena je u najmanju ruku besmislena, jer tek po osnivanju i godišnjem radu organizacije, kroz tehnički sistem monitoringa može da se zna obim korišćenja predmeta zaštite i ostale stavke iz ovog spornog člana. Tako je svugdje u svijetu kad su kolektivne organizacije u pitanju te smatramo da je zaista nužno ili preformulisati ili ukloniti ovaj član.</p>	<p>Primjedba je prihvaćena. Novododati stav 2 u članu 149 je brisan.</p>
<p>1.4. Član 22 Nacrta zakona kojim se mijenja član 158 Zakona o autorskom i srodnim pravima, u dijelu koji se odnosi na stav 2 Neoperativno je da skupština pored svih stvari o kojima odlučuje donosi i odluke o tome kolika su primanja, pogodnosti i sl. izvršnom direktoru. Ovlašćenja toga tipa skupština treba da prenese na Upravni odbor, kako je sada moguće i kako sada to biva u praksi. Upravni odbor je produžena ruka skupštine, odabran od strane skupštine članova. Kod sistema dualne uprave koji naša Organizacija ima, Upravni odbor, uz prenesena ovlašćenja od strane skupštine donosi odluke vezane za ovaj segment i svaki drugi koji operativnost organizacije na taj način olakšava. U suprotnom dovodi se u pitanje svrha postojanja tijela kao što je Upravni odbor i Nadzorni odbor. Organizacija ne može nesmetano da radi ako se svaku najmanju odluku treba skupština svih članova da se saziva. Neizvodljivo je i neisplativo. Član 8 direktive kaže ako postoji Nadzorni odbor, onda se ova ovlašćenja prenose na Nadzorni odbor. Funkciju nadzornog odbora i nadležnosti istog kod nas ima Upravni odbor? Pojašnjenje</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena. Predmetnom odredbom je u novi član 158 Zakona o autorskom i srodnim pravima prenijeta odredba člana 8 Direktive 2014/26/EU Evropskog Parlamenta i Savjeta od 26. februara 2014. godine o kolektivnom ostvarivanju autorskog prava i srodnih prava, kao i izdavanju odobrenja za područja više država za prava na online korišćenje muzičkih djela na unutrašnjem tržištu, koja ne predviđa mogućnost odstupanja. S obzirom da je nakon dostavljanja pisanih komentara i primjedbi na Nacrt zakona uslijedio i sastanak sa predstavnicom Organizacije za zaštitu prava filmskih producenata u Crnoj Gori A-PRAVA MONTENEGRO, na ovom sastanku su data tražena pojašnjenja.</p>
<p>1.5. Član 22 Nacrta zakona kojim se mijenja član 158 Zakona o autorskom i srodnim pravima, u dijelu koji se odnosi na stav 3 Razjasniti ovaj član u odnosu na trenutni sistem upravljanja.</p>	<p>Ne postoji konkretna primjedba na tekst Nacrta zakona, već je traženo razjašnjenje. S obzirom da je nakon dostavljanja zahtjeva za razjašnjenje uslijedio i sastanak sa predstavnicom Organizacije za zaštitu prava filmskih producenata u Crnoj Gori A-PRAVA MONTENEGRO, na ovom sastanku su data tražena pojašnjenja. Takođe, istaknuto je da ne postoji potreba za dodatnim razjašnjenjem u tekstu Nacrta zakona, već da se smisao i značenje ove odredbe može nedvosmisleno utvrditi tumačenjem teksta iste. Predmetnom odredbom je transponovana odredba člana 8 stav 4 druga rečenica Direktive 2014/26/EU Evropskog Parlamenta i Savjeta od 26. februara 2014. godine o kolektivnom ostvarivanju autorskog prava i srodnih prava, kao i izdavanju odobrenja za područja više država za prava na online korišćenje muzičkih djela na unutrašnjem tržištu, koja ne predviđa mogućnost odstupanja.</p>

<p>1.6. Član 23 Nacrta zakona kojim je dodat novi član 158a Zakona o autorskom i srodnim pravima, u dijelu koji se odnosi na stav 1 Imajući u vidu da kad su A-prava Montenegro u pitanju, paušalno 70-80% programa koji ide preko sistema kablovske retransmisije pripada stranim nosiocima prava-inostranoj filmskoj produkciji. U skladu sa tim i načelima Bernske konvencije koja je dio našeg zakonodavstva, da li u članstvo na skupštini možemo ubuduće uključiti predstavnike stranih kolektivnih organizacija poput AGICOa-e?</p>	<p>Ne postoji konkretna primjedba na tekst Nacrta zakona, već je postavljeno pitanje u vezi sa primjenom novog člana 158a. S obzirom da je nakon dostavljanja pitanja uslijedio i sastanak sa predstavnicom Organizacije za zaštitu prava filmskih producenata u Crnoj Gori A-PRAVA MONTENEGRO, na ovom sastanku je dato pojašnjenja predmetne odredbe. Ukazano je, između ostalog, da odredbu člana 158a kojim se uređuje pravo glasa treba tumačiti u vezi sa članom 154b kojim je, između ostalog, propisano da je organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna da utvrdi uslove za članstvo koji se zasnivaju na objektivnim, transparentnim i nediskriminatornim kriterijumima. U član 158a stav 1 Zakona o autorskom i srodnim pravima (član 23 Nacrta zakona) transponovan je član 8 stav 9 prva rečenica Direktive 2014/26/EU Evropskog Parlamenta i Savjeta od 26. februara 2014. godine o kolektivnom ostvarivanju autorskog prava i srodnih prava, kao i izdavanju odobrenja za područja više država za prava na online korišćenje muzičkih djela na unutrašnjem tržištu.</p>
<p>1.7. Član 24 Nacrta zakona kojim se mijenja član 159 Zakona o autorskom i srodnim pravima Objašnjenje u odnosu na nadležnosti sadašnjeg Upravnog odbora. Usmene konsultacije neophodne.</p>	<p>Ne postoji konkretna primjedba na tekst Nacrta zakona, već je traženo pojašnjenje u vezi sa primjenom novog člana 159 u odnosu na važeći zakon. S obzirom da je nakon dostavljanja zahtjeva za pojašnjenje uslijedio i sastanak sa predstavnicom Organizacije za zaštitu prava filmskih producenata u Crnoj Gori A-PRAVA MONTENEGRO, na ovom sastanku je dato pojašnjenje predmetne odredbe. Ukazano je, između ostalog, da su nadležnosti nadzornog odbora uređene novim članom 159 Zakona o autorskom i srodnim pravima (član 24 Nacrta zakona), kao i članom 160 (član 26 Nacrta zakona) kojim je u stavu 1 tačka 4 propisano da se statutom utvrđuju nadležnosti organa organizacije, osim onih koje su izričito utvrđene ovom zakonom. U član 159 Zakona o autorskom i srodnim pravima (član 24 Nacrta zakona) transponovan je član 9 Direktive 2014/26/EU Evropskog Parlamenta i Savjeta od 26. februara 2014. godine o kolektivnom ostvarivanju autorskog prava i srodnih prava, kao i izdavanju odobrenja za područja više država za prava na online korišćenje muzičkih djela na unutrašnjem tržištu.</p>
<p>1.8. Član 31 Nacrta zakona kojim se mijenja član 164 Zakona o autorskom i srodnim pravima Pojedine stavke iz ovoga člana se ne rade na nivou jednog predmeta zaštite/ jednog av djela u slučaju A-prava Montenegro, već na nivou godine. Zato smatramo da član direktive mora da se preformuliše i da se prilagodi praksi.</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena. Obaveza Crne Gore u postupku pristupanja Evropskoj uniji je usklađivanje sa relevantnim propisima Evropske unije, tako da nije moguće prilagođavati odredbu člana 18 direktive 2014/26/EU Evropskog Parlamenta i Savjeta od 26. februara 2014. godine o kolektivnom ostvarivanju autorskog prava i srodnih prava, kao i izdavanju odobrenja za područja više država za prava na online korišćenje muzičkih djela na unutrašnjem tržištu crnogorskoj praksi, s obzirom da predmetnom odredbom direktive nije data mogućnost odstupanja.</p>
<p>1.9. Član 47 Nacrta zakona kojim je dodat novi čla 174a Zakona o autorskom i srodnim pravima Koji član direktive predviđa ovu mogućnost? Ovaj član smatramo nezakonitim u najmanju ruku iz više razloga. Pravo određivanja vrijednosti dijela nosioca prava prepustiti Korisnicima, u smislu preispitivanja tarife a da pritom dokazni postupak bude stavljen na teret organizacije, čini se kao faktički i pravni nonsense. Isti član ne predviđa mogućnost Organizacije da učini isto, što dovodi u pitanje koga država štiti, nosioce prava ili korisnike koji ostvaruju višemilionske profite eksploatišući prava nosilaca. Ovo u najmanju ruku daje mogućnost brojnim zloupotrebama i otežavanju rada i postojanja Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava.</p>	<p>Primjedba je djelimično prihvaćena. S obzirom da je nakon dostavljanja primjedbe uslijedio i sastanak sa predstavnicom Organizacije za zaštitu prava filmskih producenata u Crnoj Gori A-PRAVA MONTENEGRO, na ovom sastanku je dato pojašnjenja predmetne odredbe. Nakon toga je izvršena preformulacija člana 174a (član 47 Nacrta zakona) na način što je data mogućnost i organizacijama za kolektivno ostvarivanje prava da iniciraju utvrđivanje novih tarifa. Novina je i to što će u postupku izmjene postojećih tarifa i organizacija i korisnici biti dužni da navedu činjenice i pruže dokaze na kojima zasnivaju svoj zahtjev, odnosno kojima se suprotstavljaju navodima suprotne strane.</p>
<p>1.10. Član 54 Nacrta zakona kojim se mijenja član 178 Zakona o autorskom i srodnim pravima Smatramo da je od nacionalnog interesa da se licenca za rad i osnivanje kolektivnim organizacijama izdaje samo domaćim pravnim subjektima, kako je to u 90% slučajeva regulisano u zemljama Evropske unije. Svakako i sada je zagarantovan jednak tretman svim nosiocima: domaćim i inostranim Bernskom konvencijom čiji je Crna Gora potpisnik, te ovaj član bi morao biti promijenjen.</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena. Novim članom 178 Zakona o autorskom i srodnim pravima (član 54 Nacrta zakona) transponovan je član 37 Direktive 2014/26/EU Evropskog Parlamenta i Savjeta od 26. februara 2014. godine o kolektivnom ostvarivanju autorskog prava i srodnih prava, kao i izdavanju odobrenja za područja više država za prava na online korišćenje muzičkih djela na unutrašnjem tržištu. Predmetna odredba će, u skladu sa izmjenom člana 206d stav 1 Zakona o autorskom i srodnim pravima (član 62 Nacrta zakona), stupiti na snagu danom prustupanja Crne Gore.</p>

<p>1.11. Član 58 Nacrta zakona kojim se mijenja član 200 Zakona o autorskom i srodnim pravima, u dijelu stava 1 tač. 30 i 31 Oba roka bi trebala biti ista. (Nelogičnost)</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena. Rokovi navedeni u članu 200 stav 1 tač. 30 i 31 Zakona o autorskom i srodnim pravima (član 58 Nacrta zakona), a kojima se propisuju prekršaji za povredu člana 164a st. 4 i 5 Zakona o autorskom i srodnim pravima identični su rokovima navedenim u predmetnim materijalnim odredbama zakona, a koji su usklađeni sa rokovima iz člana 15 stav 3 Direktive 2014/26/EU Evropskog Parlamenta i Savjeta od 26. februara 2014. godine o kolektivnom ostvarivanju autorskog prava i srodnih prava, kao i izdavanju odobrenja za područja više država za prava na online korišćenje muzičkih djela na unutrašnjem tržištu.</p>
<p>1.12. Član 61 Nacrta zakona kojim se dodaje novi član 202a Zakona o autorskom i srodnim pravima, u dijelu uvodne rečenice stava 1. Smanjen iznos kazne korisnicima, kojima se više isplati kazne da plate nego na vrijeme da šalju podatke organizaciji i plaćaju naknadu na vrijeme. Povećajte iznos znatno jer ovakvim sankcijama nećete primorati ni jednog od Korisnika koji, ponavljamo ostvaruju više-milionske profite eksploatišući prava nosilaca koje kolektivne Organizacije štite. Predložimo iznos kazne do : 150.000 €.</p>	<p>Primjedba nije prihvaćena. Iznosi u kojima se novčane kazne za prekršaje mogu kretati propisani su članom 24 Zakona o prekršajima. Stavom 2 tačka 3 navedenog člana propisano je da se zakonom novčana kazna može propisati u rasponu, i to za pravno lice u iznosu od 500 eura do 20.000 eura. Iz navednog jasno proizilazi da je minimalna kazna za prekršaje koje počine korisnici kao pravna lica Zakonom o autorskom i srodnim pravima duplo veća od zakonskog minimuma. Predlog da se maksimalni iznos kazne utvrdi na 150.000 € nije moguće prihvatiti, s obzirom da je isti Zakonom o prekršajima utvrđen u maksimalnom iznosu od 20.000 eura.</p>
<p>2. Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore</p>	
<p>2.1. Predlog izmjene člana 39 stav 3 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima Dosadašnja odredba (član 168 stav 5 Zakona o auorskom i srodnim pravima) kojom je predviđeno da su za obaveze korisnika solidarno odgovorni... „2) vlasnik, držalac i zakupac prostora u kojem je predmet zaštite korišćen“... pokazala se u dosadašnjoj praksi nesvrshodnom i apsurdnom. Namjera zakonodavca je poštovanje autora i autorskog prava i naplata prihoda za korišćenje istih od strane korisnika zaštićenih prava. Dosadašnjim citiranjem zakonske odredbe, ogromne naknade za korišćenje zaštićenih autorskih prava su naplaćivane od državnih organa i opština, u potpunosti ignorišući organizatore djelatnosti koji koriste zaštićena autorska prava, pa s tim u vezi predlažemo sljedeću izmjenu: „Za obaveze korisnika su odgovorni: 1) lice koje koristi predmet zaštite, 2) organizator djelatnosti čijim vršenjem je došlo do korišćenja predmeta zaštite.“</p>	<p>Primjedba je djelimično prihvaćena. Odredba novog člana 168 stav 3 Zakona o autorskom i srodnim pravima (član 39 Nacrta zakona) kojom se za obaveze korisnika utvrđuje solidarna odgovornost lica koje koristi predmet zaštite, vlasnika, držaoca i zakupca prostora u kojem je predmet zaštite korišćen, kao i organizatora djelatnosti čijim vršenjem je došlo do korišćenja predmeta zaštite izbrisana je. Umjesto toga, utvrđena je obaveza pravnom ili fizičkom licu koje omogući korišćenje prostora nad kojim ima pravo svojine, državine ili pravo korišćenja drugom pravnom ili fizičkom licu, a zna ili mora znati da će se u tom prostoru koristiti predmeti zaštite, da u pisanoj formi obavijesti to drugo pravno ili fizičko lice da predmete zaštite može koristiti samo na osnovu ovlašćenja izdatog u skladu sa članom 165 ovog zakona. Za nepoštovanje ove obaveze kroz prekršaj je propisana novčana kazna. U cilju dodatne zaštite autora i nosilaca srodnih prava izvršene su izmjene u članu 165 Zakona (član 34 Nacrta zakona) gdje je dodat novi stav kojim je propisano da korisnik ne može koristiti predmet zaštite bez izdatog ovlašćenja. Za nepoštovanje ove odredbe kroz prekršaj je propisana novčana kazna. Takođe, u članu 177a Zakona (član 53 Nacrta) dodat je novi stav kojim je propisano da će nadležni organ na zahtjev organizacije za kolektivno ostvarivanje prava zabraniti održavanje muzičkog događaja korisniku koji bez ovlašćenja izdatog u skladu sa članom 165 ovog zakona koristi ili namjerava da koristi predmet zaštite. Prilikom navedenih izmjena uzet je u obzir obim obuhvata definicije korisnika iz člana 146a tačka 10 Zakona (član 7 Nacrta zakona). Predmetnim izmjenama se po mišljenju predlagača otklanjanju problemu u vezi sa praktičnom primjenom važeće odredbe o solidarnoj odgovornosti, a bez dovođenja autora i nosilaca srodnih prava u nepovoljniji položaj u odnosu na postojeći.</p>

3. Organizacija za zaštitu prava autora muzike Crne Gore – PAM CG

3.1. Argumenti u prilog zadržavanja odredbe o solidarnoj odgovornosti iz člana 168 stav 5 Zakona o autorskom i srodnim pravima (u vezi sa članom 39 stav 3 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima)

Određbe o solidarnoj odgovornosti dužnika iz člana 168 stav 5 Zakona o autorskom i srodnim pravima Crne Gore ima u praksi vitalan značaj za efikasno kolektivno ostvarivanje prava u Crnoj Gori. Razlozi za to povezani su sa realnim prilikama u privrednom i pravnom životu u Crnoj Gori, posebno sa čestim i izrađenim modelom poslovanja onog dijela kulturne industrije koji se bavi organizacijom masovnih muzičkih događaja kao što su festivali, smotre, koncerti na otvorenom i sl. Naime, organizatori takvih događaja su neposredni dužnici zakonske obaveze da zaključe ugovor sa kolektivnom organizacijom (PAM CG) kojim će pribaviti ovlaštenje da javno koriste muzička autorska djela i kojim će se obavezati na plaćanje naknade za to ustupljeno ovlaštenje u skladu sa tarifom organizacije. Da bi izbjegli tu svoju obavezu, organizatori za potrebe konkretnog muzičkog događaja osnivaju firmu, organizuju muzički događaja bez uređenih autorsko pravnih odnosa sa organizacijom za kolektivno ostvarivanje prava i bez plaćanja autorske naknade, a zatim pošto izvuku novac sa računa firme, gase istu i ostavljaju povjerioca bez mogućnosti da naplati štetu. U tim okolnostima, odredba o solidarnoj odgovornosti organizatora muzičkog festivala, vlasnika i korisnika prostora u/na kojem se događaj odvija, predstavljaju jedino realan efikasan mehanizam da domaći i strani autori muzike dođu do autorske naknade u Crnoj Gori posredstvom kolektivne organizacije. Naime, budući da se najmasovniji muzički događaji odvijaju na prostorima koji su u vlasništvu države, a kojima upravljaju javna preduzeća ili jedinice lokalne samouprave, mora se zadržati pravni mehanizam koji će ove subjekte motivisati da ne dozvole održavanje masovnih muzičkih događaja prije nego se uvjere da je organizator unaprijed regulisao svoje autorsko pravne odnose. Ovo zbog toga što nemogućnost da se šteta nastala korišćenjem muzike bez dozvole naplati od organizatora događaja, svodi na solidarnu obavezu jedinica lokalne samouprave ili javnog preduzeća da štetu namiri u svojstvu solidarnog dužnika. Logično je da lokalna samouprava ili javno preduzeće nastoje da izbjegnu ovu obavezu, ali ne bi trebalo da se to uradi po cijenu ostavljanja nosioca autorskog prava bez ikakve realne zaštite. Daleko društveno odgovornije bi bilo da se to uradi tako što bi odredba o solidarnoj odgovornosti ostala u Zakonu i poslužila kao osnov jedinici lokalne samouprave ili javnom preduzeću da traži od organizatora muzičkog događaja dokaz da je regulisao svoje autorsko pravne obaveze u vezi sa planiranim događajem i da tek na osnovu toga dopusti organizaciju tog događaja na svom prostoru. Solidarna odgovornost vlasnika ili korisnika prostora i organizatora događaja za štetu postoji po osnovu krivice jer su znali ili su mogli znati da će se u njihovom prostoru koristiti predmet zaštite. Ova odredba je i u skladu sa odredbom člana 213 Zakona o obligacionim odnosima koja reguliše opšta pravila o solidarnoj odgovornosti po osnovu krivice, pa nema nijednog valjanog razloga da Zakon o autorskom i srodnim pravima kao lex specialis ne reguliše i pitanje solidarne odgovornosti, kao što je to bilo uređeno u dosadašnjem Zakonu o autorskom i srodnim pravima, kao i u njegovim izmjenama i dopunama. Sa stanovišta zaštite intelektualne svojine, princip efikasnosti je u istom rangu sa principom usaglašenosti propisa sa međunarodnim pravom (TRIPS, propisi Evropske unije) i to je međunarodni pravi standard. Sama činjenica da je određeni propis harmonizovan sa relevantnim izvorima međunarodnog prava, nije dovoljan za ocjenu stanja u toj oblasti. Otuda svaka zakonodavna intervencija koja može sistemski da naruši efikasnost autorsko pravne zaštite u Crnoj Gori svakako nije dobra i ne može na duži rok biti održiva.

Primjedba nije prihvaćena.

Vidjeti obrazloženje za tačku 2.1.